

بیستمین سالگرد درگذشت سید محمد باقر سبزواری

عکس چاپ‌نشده‌یی از شهید مطهری با استاد سبزواری

□ سید محمدباقر عربشاهی سبزواری (۱۲۸۵-۱۳۶۴ ش.م)، استاد فقید و مدیر گروه زبان و ادبیات عرب در دانشکده‌ی الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران و گوینده‌ی مذهبی رادیو (پس از استاد حسین علی‌راشد)، قریب دو سال در مشهد از درس میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری استفاده برد. سپس به تهران آمد و از درس استادان معقول و منقول بویژه میرزا طاهر تنکابنی استفاده کرد و هم‌زمان با وعظ و خطابه، به تألیف مقالات در مطبوعات پرداخت و در سال‌های ۱۳۲۱-۱۳۲۰، امتیاز مدیریت و سردبیری هفته‌نامه‌ی اجتماعی با نام **هدایت** را در تهران گرفت. سپس به عضویت هیأت علمی دانشکده‌ی معقول و منقول در آمد و سرانجام مدیر گروه ادبیات عرب آن دانشکده شد. نویسنده، شرح حال جامع و کامل او را در تعلیقات یادنامه‌ی پدر زنده‌یادم استاد سیدعلینقی امین که به همت آقای احمد نیکوهمت منتشر شد، نوشته‌ام، در اینجا تنها به ذکر کتاب‌شناسی آن بزرگوار اکتفا می‌کنم:

الف - کتاب‌ها

- ۱- ترجمه‌ی **تلخیص البیان عن مجازات القرآن**، از سید رضی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۰.
- ۲- تصحیح **چهارده رساله‌ی فارسی**، از ابن‌سینا و فخر راز و شهاب‌الدین سهروردی و اثیرالدین ابهری و دیگران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.
- ۳- تصحیح **الرساله الکمالیه فی الحقایق الالهیه**، از امام فخر رازی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۲۵.

- ۴- تصحیح ترجمه‌ی فارسی **النهاییه فی مجرد الفقه و الفتاوی**، از شیخ توسی، ترجمه‌ی فارسی از مترجمی ناشناس، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۳-۱۳۳۴.
- ۵- تألیف **سرماهی‌ی سخن** (در سه مجلد) با همکاری محمدابراهیم آیتی، تهران، اداره‌ی کل اوقاف، ۱۳۳۹.
- ۶- **اسرار العبادات و حقیقه الصلوة**، از قاضی سعید قمی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۹.
- ۷- **البراهین** (در علم کلام)، از فخر رازی، در دو مجلد، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱-۱۳۴۲.
- ۸- **الحکمه و الادب**، انتشارات مکتبه الصدوق، ۱۳۴۵.
- ۹- **الدین و الادب**، نمونه‌یی از ادبیات عرب، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۹.
- ۱۰- **لطایف الامثال و طرایف الاقوال**، از رشید وطواط، تهران، ۱۳۵۸.

ب - مقالات

- از سبزواری مقالات متعددی نیز در مجله‌های **آستان قدس**، **گوهر**، **وحید**، **کلک** و... منتشر شده است:
- ۱- ولایت‌عهدی حضرت رضا، **نامه‌ی آستان قدس**، ش ۲۶-۲۷، ص ۵۳-۵۹.
 - ۲- شخصیت شیخ طوسی، **یادنامه‌ی شیخ طوسی**، تهران، ۱۳۴۸، ج ۱، ص ۱۳۵-۱۵۰.
 - ۳- پاسخ عمر خیّام از راز آفرینش، **نامه‌ی آستان قدس**، سال نهم (۱۳۵۲)، ش ۴، ص ۷۳-۹۰.
 - ۴- معجزه‌ی قرآن، **گوهر**، سال اول، ش ۷ (مرداد ۱۳۵۲)، ص ۶۴۸-۶۵۴.
 - ۵- خیامی، **وحید**، ش ۲۴۹/۲۴۸ (بهمن ۱۳۵۷)، ۷-۸، ۱۳.
- ح. ا. ■

از راست: (نفر سوم) بدیع‌الزمان فروزانفر، سید محمدباقر سبزواری، سید محمد شیخ‌الاسلام (استادان دانشگاه تهران)